

Τετέλεσται

[/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο Κύριος της δόξης, ο ένας της Τριάδος, ο Υιός του Θεού και Πατρός, ο συμπροσκυνούμενος με το Πανάγιο Πνεύμα, η δεύτερη υπόσταση της Τρισηλίου Θεότητας, ο σαρκωθείς Θεός, ο Γιος του Ανθρώπου (πόσο αγαπούσε ο ίδιος να αυτοπροσδιορίζεται έτσι...), ο Κτίστης του απέραντου και απροσμέτρητου απ' τα υπερσύγχρονα όργανα της σημερινής επιστήμης σύμπαντος, ο Δημιουργός ορατών τε πάντων και αοράτων, ο κατασκευαστής και πατέρας του ανθρώπινου γένους και ενός εκάστου εξ ημών, κρεμασμένος πάνω στον Σταυρό, ατιμασμένος, ευτελισμένος, απερριμμένος, αποσυνάγωγος, δεδιωγμένος, ονειδισμένος, μωλωπισμένος, εσχάτως ταπεινωμένος, εξαντλημένος και τραυματισμένος έως θανάτου, διανύει τις τελευταίες στιγμές τής επί γης πορείας του, της σύντομης και τόσο κοπιώδους εν σαρκί βιοτής του.

Τα Ευαγγέλια παραδίδουν ότι πάνω στον Σταυρό ο Κύριος Σαβαώθ, ο Άγιος των αγίων, ο πανάμωμος και πανακήρατος, ο μόνος αναμάρτητος, ο φοβερός και μοναδικός Θεός του κόσμου, ο ενανθρωπήσας δι' ημάς και καταβάς εξ ουρανού, ο Παντοκράτωρ και Παντογνώστης, ο Ταπεινός άμα και Παντοδύναμος, ο απλός και άκακος Αμνός του Θεού, η σαρκωμένη άκτιστη Αγάπη, ελάλησε με ταπεινότητα, αγάπη, συγκατάβαση, συγχωρητικότητα, αλλά και θεϊκή εξουσία, επτά λόγους, τους οποίους αναλύει θαυμάσια ο άγιος Νικόδημος ο αγιορείτης στα «Πνευματικά Γυμνάσματά» του. Λόγια που άπτονταν του παρόντος, του παρελθόντος και του μέλλοντος, λόγια απλά έως κοινότυπα, άμα δε και ασύλληπτα, λόγια αναφερόμενα και προερχόμενα όχι μονάχα από την κτιστή του φύση, αλλά και από την άκτιστη και απερινόητη για την ελαχιστότητα των πεπερασμένων δυνατοτήτων μας και την οριογραμμή της τεράστιας σχετικότητας των αγγελικών και ανθρώπινων όντων, ακόμη και των πλέον αγιασμένων.

Λίγο πριν εκπνεύσει ο Χριστός, αναφώνησε τον φοβερό και ασύλληπτο έκτο λόγο του: «Τετέλεσται» (Ιω. 19:30). Αν οι κτιστές φράσεις των κοινών θνητών έχουν πολλές φορές μία τόσο πολυδιάστατη και πολυεπίπεδη πολυσημία, μπορούμε κάπως να φανταστούμε την αντίστοιχη απειρότητα μιας φράσης που εκπέμπεται από τον Θεάνθρωπο Βασιλέα του παντός. Ήρεμος μέσα στην εκούσια αδυναμία

του, ειρηνικός μέσα στον πόνο του, νικητής μέσα στη φαινομενική του ήττα, εκστομίζει με τη θεϊκή αυθεντία και την τετελειωμένη ανθρώπινη διάσταση της μυστηριακής του υπάρξεως το απλό μεν εκ πρώτης, ακατάληπτο δε στο απύθμενο βάθος του ρήμα τούτο.

Το τέλος είναι μια βαθιά απαίτηση της ακόρεστης επιθυμητικής φύσης των λογικών όντων. Το αναζητούσε, το ποθούσε, το ονειρευόταν ο Αριστοτέλης, μίλησε για αυτό, το ανέλυσε, το κατοχύρωσε φιλοσοφικά. Η απάντηση ήρθε μετά από πολλά χρόνια και από μέρος που ο τεράστιος αυτός ελληνικός φιλόσοφος ποτέ δεν θα περίμενε: από τη μωρία του σταυρού (Α' Κορ. 1:18). Ο Κύριος Ιησούς Χριστός, το Α και το Ω, η αρχή και το τέλος του κόσμου (Αποκ. 21:6), η αιτία και ο σκοπός του, η αφετηρία, η βάση και ο προορισμός παντός τού κτιστού είναι, η ζωή η αληθινή και αιώνια, η πηγή της όντως ζωής και ο χορηγός παντός αγαθού, τελειώνει, τελειοί, τελειοποιεί το σχέδιο της προαιώνιας και υπεράρρητης θείας οικονομίας για τη σωτηρία της κτίσης εν Τριάδι.

Ο άγιος Νικόδημος ξεκινάει από τους προφήτες. Πράγματι, όλες οι παλαιοδιαθηκικές μεσσιανικές προφητείες πραγματώνονται στο πρόσωπο του Χριστού και εκπληρούνται σήμερα, τη στιγμή τούτη, πάνω στην Αγία Τράπεζα του Σταυρού του Γολγοθά. Συνεχίζει ο αγιορείτης πατέρας με την πλήρωση του Πατρικού θελήματος γύρω από την ενανθρώπιση του Υιού. Έρχεται στη συνέχεια στην άμεση, οδυνηρή και ορατή πραγματικότητα της φρικτής και αδικότατης θεοκτονίας που συντελείται. Ο Ιησούς δεν αντέχει άλλο. Οι σωματικές του δυνάμεις τελειώνουν, τον εγκαταλείπουν. Σε λίγο εκπνέει, τελειώνει όπως λέμε στην καθημερινότητα της γλώσσας μας. Ολοκληρώνει ο άγιος την ανάλυσή του με μια ανακεφαλαίωση επί της ολοκλήρωσης της θείας Οικονομίας. Ο Κύριος είναι, άλλωστε, η σωτηριώδης ανακεφαλαίωση των πάντων (Εφ. 1:10).

Όλα τελειώνουν κάποια στιγμή, ο πόνος, η τραγωδία, η αγωνία, η οδυνηρή απορία των πολλών αβάσταγων είναι. Τελείωσαν, όμως, μέχρι τη στιγμή εκείνη προπαντός και κυρίως χρονικά. Τώρα τελείωσαν, μάλλον τελειώθηκαν οντολογικά. Ο Χριστός ήρθε και μέσα στη δική του τελειότητα μπόλιασε το ανθρώπινο και όλο το υπόλοιπο κτιστό και έδωσε τέλος στην ανείπωτη οδύνη της τραγωδίας του θανάτου, του πόνου, της αμαρτίας, του κακού. Ο Χριστός τελειοποίησε τα όντα στον υπαρκτικό δικό του υποδειγματικό, αίδιο οντολογικό τρόπο, της αυτοθυσίας, της κενωτικής αγάπης, της ενδοτριαδικής ζωής.

Οι στιγμές οι τελευταίες φαίνονται τραγικές, μοιάζουν απόγνωσης, μηδενιστικές, ανέλπιδα ακροτελεύτιες. Αυτό έβλεπαν οι καημένοι, οι άφρονες, οι ταλαίπωροι εχθροί του κάτω και γύρω από τον Σταυρό, αυτό πανηγύριζαν εν τη εσχάτη τραγική ειρωνεία και πλάνη τους τα δαιμόνια που φόνευσαν τον άνθρωπο Ιησού.

Δεν ήταν, όμως, καθόλου έτσι η αλήθεια των πραγμάτων. Ο Κύριος της ζωής και του θανάτου με την άκτιστη αυθεντία και ελευθερία του, μέσα στην παντοδύναμη κυριότητά του και στην πάντα νουν υπερέχουσαν αδιάπτωτη και υπέρνοη ειρήνη του, δια των λογίων εκείνων εννοούσε και εξέφρασε άλλα: «ολοκλήρωσα και τελειοποίησα τον Αδάμ - Άνθρωπο και δι' αυτού τη σύνολη δημιουργία μου. Το προαιώνιο σχέδιο της αγάπης μου για τη σωτηρία σας ολοκληρώθηκε σε κάθε πτυχή του, εν προκειμένω και τη χρονική. Δεν υπάρχει κάτι άλλο που έχω να σας δώσω. Σας έδωσα τον ίδιο μου τον εαυτό, έγινα ένας από σας, σήκωσα τις αμαρτίες σας, σας έδωσα την ίδια μου τη ζωή, τα πάντα. Πριν από λίγο είπα ότι *διψώ* (Ιω. 19:28). Δεν εννοούσα τόσο σωματικά. Διψούσα και διψάω τη σωτηρία σας. Έτσι εδώ ήρθε η ώρα του τέλους, της τελευταίας πνοής του μωλωπισμένου, του αγνώριστου σώματός μου, της πονεμένης και καταπληγωμένης από την αχαριστία και προδοσία σας ανθρώπινης ψυχής μου, από τη βλασφημία της θείας και αμέτρητης για σας αγάπης και ευσπλαχνίας μου. Κατέρχομαι στον Άδη να τελειώσω και εκεί την ευδοκία του Πατρός μου υπέρ υμών. Κατεβαίνω για να ανέβω, για να αναστηθώ και να συνεγερθείτε μαζί μου, από την αμαρτία, από τον θάνατο και εν τη εσχάτη ημέρα. Έχουν τελεστεί εδώ και τώρα τα πάντα, ώστε να δυνηθώ και ως άνθρωπος, για σας τα αδέρφια μου, να σας στείλω τον άλλο Παράκλητο, να σας τελειώσει Εκείνος. Έχει ολοκληρωθεί το έργο της ενανθρώπισης, ώστε να ανεβάσω τη φύση σας δίπλα στη Θεότητα. Έφτασα στο τέλος του σχεδίου της Σάρκωσής μου, ώστε να μπορείτε να τρώτε την Σάρκα μου και να πίνετε το Αίμα μου, για να γίνετε θεοί σαν και μένα και να ευφραίνεσθε αιωνίως μαζί μου στην ερχόμενη Βασιλεία του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος. Τετέλεσται, ώστε να μπορώ να ξανάρθω σύντομα μετά δόξης αυτή τη φορά, μαζί με τους Αγγέλους μου, προκειμένου να καθαιρέσω οριστικά πια την αμαρτία και τον θάνατο, τον διάβολο και τους ομοίους του, για να σας πάρω μαζί μου, να καινοποιήσω τα πάντα (Αποκ. 21:5)». Αμήν, ναι, έρχου, Κύριε Ιησού (Αποκ. 22:20)!

Είναι ίσως το μοναδικό «Τετέλεσται» στην ιστορία, που σηματοδοτεί την αρχή της όντως ζωής, της εν Χριστώ καινής κτίσης, της μέλλουσας εν Πνεύματι μακαριότητας. Άλλωστε, αυτός που το πρόφερε δεν είναι παρά ο Έσχατος Αδάμ (Α' Κορ. 15:45), η αρχή της κτίσεως του Θεού (Αποκ. 3:14), που κατ' αντίστροφο χαρισματικό τρόπο, με πρότυπο και πνευματικό καλούπι Εαυτόν (το κατ' *είκόνα* της βιβλικής γλώσσας) που έρχεται από το μέλλον της Σάρκωσής του, έπλασε τον προπάτορά μας, τον πρώτο Αδάμ. Μια φράση που παραπέμπει σ' αυτήν την άρρητη και μυστηριακή Εσχατολογία που ζούμε μονάχα μέσα στην Εκκλησία Του, *από δω και τώρα* ζώντας και προγευόμενοι την ερχόμενη Βασιλεία τού εν Τριάδι Θεού. Ίσως με τη φράση τούτη ο Χριστός, ο Υιός και Λόγος του Πατρός, επισφράγισε επίσημα και αμετάκλητα, κάτι σαν βασιλική διακήρυξη προς όλο το απέραντο

σύμπαν, που ο ίδιος κάποτε θεμελίωσε, ένα κάποτε χαμένο στα βάθη των αιώνων, με φωνή όχι τόσο ανθρώπινη, όσο άκτιστη, αΐδια, αδιάψευστη, τελεστική, την ανατολή της νέας αυτής εποχής Του, της αιώνιας, της ατελεύτητης, της τελειωτικής.